

 ÖSTHAMMARS KOMMUN – EN DEL AV ROSLAGEN Sektor omsorgs ledningssystem		Dokumenttyp:	
		Manual	
		Titel:	
		Manual till ADL-trappan	
Granskad av:	Fastställd av:	Fastställd datum:	Reviderad datum:
MAR	Verksamhetschef	2011-03-01	2023-06-27

Manual till ADL-trappan

Underlag för ADL-trappan har hämtats ur boken "ADL-trappan" av Kerstin Hulter-Åsberg, Studentlitteratur.

ADL bedömning är ett viktigt underlag för genomförandeplanen, för rehabiliterings- och/eller omvårdnadsinsatser vid start av insatser t ex vid inflyttning på särskilt boende. ADL-trappan används som screeningsinstrument av kontaktmannen vid nytt ärende eller när det finns behov av uppföljning. Bedömningen sker med fördel i samband med att riskbedömning för fall, nutrition och trycksår görs. ADL trappen tas upp på efterkommande ärendeträff där handledning eller behov av specifik bedömning av t ex arbetsterapeut, sjukgymnast eller sjuksköterska lyfts.

Definition ADL

ADL= Aktiviteter i det dagliga livet

Med ADL-förmåga avses förmågan att självständigt klara de dagliga aktiviteterna, som vanligen delas in i olika aktivitetsområden.

ADL-trappan är ett bedömningsinstrument där sex personliga och fyra instrumentella aktiviteter är ordnade i trappstegsmodell, där det nedersta steget är födointag och det översta är städning.

Personlig ADL= Aktiviteter som har med den egna personen att göra. I ADL-trappan utgörs de personliga aktiviteterna av födointag, kontinens, toalettbesök, på- och avklädning och badning.

Instrumentell ADL= Aktiviteter som har med boendet och hushållet att göra, samt förmåga att använda kommunikationsmedel. I ADL-trappan utgörs de instrumentella ADL-aktiviteterna av matlagning, transport, matuppköp och städning.

Den enskildes integritet

För att kunna använda ADL-trappan vid överrapportering och som underlag för planering av genomförandeplanen, rehabiliterings- och/eller omvårdnadsinsatser är det viktigt att den enskilde är informerad om syftet med blanketten och ger sitt medgivande till dess användning.

Bedömning ADL

Vem ska bedömas?

Personer som är i behov av insatser från kommunen för att klara sin vardag och har fått en stödinsats beviljad t ex från hemtjänst eller särskilt boende.

När ska bedömning genomföras?

- Vid påbörjan av en insats.
- Vid byte av boendeform.
- Vid hemkomst från sjukhus.
- Vid uppföljningar av genomförandeplan eller annan vård och omsorgsplanering. (Förändrad ADL-nivå ger en signal till omprövning av biståndsbeslut, rehabiliterings- och/eller omvårdnadsinsatser.)

Hur ska bedömningen ske?

- Observation i första hand.
- Då det inte är möjligt att observera personen i aktiviteten: fråga personen eller anhörig (självskattning). Ange detta i kommentaren.

Vem ska göra bedömningen?

- Den baspersonal som känner personen bäst eller är utsedd till att vara kontaktman.
- Arbetsterapeuten kan göra en jämförande bedömning inför planering av genomförandeplan.

Dokumentation av bedömning

ADL-blanketten är ett arbetsmaterial, inte en journalhandling. Blanketten kan fyllas i för hand eller i datorn. [Du finner blanketten här på Ines.](#)

Du som har gjort bedömningen har ansvar att rapportera resultatet till arbetsterapeut/sjuksköterska/sjukgymnast/enhetschef/biståndshandläggare.

Var ska blanketten förvaras?

Blanketten ska förvaras tillsammans med genomförandeplanen eller vid annan vård och omsorgsplanering i HSL-journalens pappersdel (se dokumenthanteringsplan).

Anvisningar till dig som ska göra bedömningen

Vid bedömningen finns inte utrymme för egna värderingar. Det är enbart den nedskrivna definitionen som gäller. Vid tveksamhet om definitioner eller bedömning, läs definitioner och kommentarer i boken ”ADL-trappan” sid. 33 – 40 eller kontakta din arbetsledare, rehabiliteringsombud eller arbetsterapeut.

1. **Steg:** Fyll först i de två första sidorna i blanketten. Gör nivåbestämningen efter manualen på sista sidan.

2. Kryssa bara i ett av svarsalternativen per aktivitet i **oberoende/delvis beroende/beroende**. Vid beroende är det viktigt att ställa sig frågan varför, då det också är en grund för att kunna åtgärda.
3. **Kommentar:** Under kommentarer ska det förtydligas vilken hjälp personen behöver. Kommentarer ger viktig information till vårdgivaren.
4. **Födointag:** En person är oberoende av födointag även om det ibland behövs en insats av någon annan för att öppna matförpackningar, skära kött eller dylikt. Ange detta i kommentaren.
5. **Förflyttning:** Skriv i kommentaren vilket stöd vid förflyttningar som personen behöver.
6. **Toalettbesök:** En person som är inkontinent och har inkontinens hjälpmedel t.ex. blöja och klarar att sköta dem själv, är oberoende vid toalettbesök.
7. **På- och avklädning:** Ortopediska korsetter, bandage och stödstrumpor räknas inte som kläder. Behöver personen enbart hjälp med något av detta, räknas man som oberoende. Det är viktigt att ange vad personen behöver hjälp med i kommentaren.
8. **Matlagning:** Ange i kommentaren om personen har matdistribution.
9. **Transport:** Avståndet till och från hållplatser kan påverka beroendet. Saknas allmänna kommunikationer på rimligt avstånd måste definitionen bli "klarar allmänna kommunikationer när sådana finns". Detta avser om personen har förmåga att använda kommunikationer. Avgörande för beroendet är om det krävs hjälp av en annan person eller ej.